

УДК 343.28/29

Олена Сергіївна ГУТОРОВА,

курсант групи Ф1-406 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук Олішевський О. В.

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ЯКІ ВЧИНИЛИ ЗЛОЧИННИ ЗА УМОВИ ПРИМУСОВОГО ДОВЕДЕННЯ ЇХ ДО СТАНУ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ

Особа в стані алкогольного сп'яніння в більшості випадків не перестає бути осудною, а тому даний стан не є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності. Більше того, стан алкогольного сп'яніння є обставиною, що обтяжує покарання. Це змінений стан свідомості, викликаний дією етилового спирту на центральну нервову систему, за якого у людини відзначаються психічні, поведінкові та фізіологічні порушення.

На практиці виникає питання про притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які вчинили злочини за умови їх примусового доведення до стану алкогольного сп'яніння.

Згідно зі ст. 21 КК України, передбачається кримінальна відповідальність особи, яка вчинила злочин у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Відповідно до медичного критерію виділяють такі види алкогольного сп'яніння: фізіологічне та патологічне. При першому особа за власною волею доводить себе до стану алкогольного сп'яніння, усвідомлює негативний вплив спиртних напоїв, наркотиків або інших одурманюючих речовин на психіку; передбачає характер можливої суспільно небезпечної поведінки в результаті стану сп'яніння і можливі суспільно небезпечні наслідки. За інтелектуальним критерієм встановлено, що навіть у стані глибокого фізіологічного сп'яніння особа не втрачає повністю здатності усвідомлювати характер вчинюваних діянь і керувати ними.

Тому, при здійсненні злочинів у стані фізіологічного сп'яніння відсутній не тільки медичний (психічне захворювання), але і юридичний критерій неосудності, а тому така особа визнається осудною.

Від простого алкогольного сп'яніння необхідно відрізняти також і випадки патологічного сп'яніння. Під впливом психічних захворювань (алкогольний делірій, алкогольний галюциноз), що виникають на ґрунті хронічного алкоголізму або під впливом різних несприятливих обставин – фізичного або психічного виснаження, нервових перевантажень та інших несприятливих обставин, навіть при незначному вживанні алкоголю і наркотиків, настають серйозні розлади психіки, за яких особа може вчинити суспільно небезпечне діяння в стані, коли вона не усвідомлює свої дії (бездіяльність) або не може керувати ними. В таких випадках, згідно із ч. 2 ст. 19 КК України, особа визнається неосудною, і не підлягає кримінальній відповідальності.

Таким чином, підведемо наступні підсумки: по-перше, особа, яка вчинила злочин за умови її примусового доведення до стану алкогольного сп'яніння, знаходячись в стані фізіологічного сп'яніння, не звільняється від кримінальної відповідальності, оскільки в неї залишається здатність усвідомлювати свої дії та керувати ними. Однак, незважаючи на те, що відповідно до п. 13 ч. 1 ст. 67 КК України, вчинення злочину особою, що перебуває у стані алкогольного сп'яніння слугує обтяжуючою обставиною при призначенні покарання, дана умова має розглядатися як обставина, що пом'якшує покарання. По-друге, особа, яка вчиняє злочин за умови попереднього примусового введення в організм алкоголю, знаходячись в стані патологічного сп'яніння, не притягується до кримінальної відповідальності, оскільки не усвідомлює значення своїх дій та/або не керує ними.

Одержано 17.04.2018

УДК 343.976

Олена Юрїївна ЗАДНІПРОВСЬКА,

курсант групи Ф1-302 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук, доцент Фіалка М. І.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ ПРОСТИТУЦІЇ НЕПОВНОЛІТНІХ

Нині в нашій державі проституція досить стрімко змінюється, омолоджується та тісно пов'язує себе з низкою несприятливих наслідків. Дана тема не є новою. Як соціальне явище проституція існувала в усі історичні періоди і завжди до неї були залучені неповнолітні, але, на жаль, дана проблема і нині залишається актуальною.

Вченими було висунуто та досліджено низку підходів до вивчення феномена проституції та сформовано багато визначень. Найбільш вдалим, на нашу думку, є наступне: проституція – це діяльність людини, що полягає в неодноразовому наданні сексуальних послуг іншим особам, які не ґрунтуються на почуттєвому потязі, з метою отримання винагороди, яка є основним чи додатковим джерелом існування.

На сьогодні найбільш вживаними прийомами залучення до заняття проституцією є: переконання; посилення емоційної реакції (честолобство, самоствердження, романтичні почуття, захоплення тощо); формування та розвиток реакції; шантаж; неправомірна вигода; загроза фізичного впливу; зомбування; застосування особливих прийомів та засобів (секс, наркотики, медикаменти тощо).

Необхідно зазначити, що основними вимогами до організації системи протидії проституції неповнолітніх можуть бути:

- методи і засоби кримінологічного впливу мають бути адекватними конкретним і адекватним видам девіантної поведінки;
- створення гнучкої та розгалуженої системи соціальної допомоги, що включають державні, громадські, благодійні та інші структурні ланки;

- моральність та духовний розвиток повинен спиратися на принципи загальнолюдської моралі і духовні цінності, свободи совісті;
- жорсткий контроль за потоком інформаційних матеріалів у ЗМІ, які містять сцени насильства та жорстокості;
- зміна менталітету громадян за допомогою правовиховної діяльності, формування більш толерантного і милосердного ставлення до інакомислячих;
- підготовка та перепідготовка кадрів, які могли б працювати з різними верствами населення, що активно живлять проституцію як соціально-правовий феномен.

Аналізуючи вищевикладене можна виокремити наступні напрямки протидії проституції неповнолітніх:

- підвищення педагогічних та просвітницьких навичок батьків;
- включення в систему дошкільної освіти предмета духовне і моральне виховання людини;
- впровадження державою соціальної політики;
- у закладах навчання періодично проводити бесіди з метою аналізу проблеми в суспільстві алкоголізму, наркоманії, проституції.

Підводячи підсумок вищевикладеному, необхідно наголосити на тому, що в українському суспільстві існує проблема існування проституції неповнолітніх, яка потребує запровадження заходів протидії, які будуть спрямовані на підйом духовного та морального розвитку української нації.

Одержано 17.04.2018

НАУКОВИЙ ГУРТОК
КАФЕДРИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ФАКУЛЬТЕТУ № 6

УДК 343.98.2

Олексій Олегович НАУМКІН,

студент групи ПДдср-15-5 ХНУВС

Науковий керівник: професор кафедри кримінально-правових дисциплін

факультету № 6 ХНУВС доктор юридичних наук, доцент Щербаковський М. Г.

СУЧАСНИЙ СТАН ЕКСПЕРТИЗИ ЗБРОЇ ТА СЛІДІВ І ОБСТАВИН ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ

В 2015 р. у Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень Міністерства юстиції України традиційну балістичну експертизу було змінено на «експертизу зброї та слідів і обставин її використання». Зміни були викликані розширенням спектру об'єктів, що за своєю дією можуть бути віднесені до зброї, тобто до об'єктів, спрямованих на ураження людини, тварин, нанесення руйнування перешкод.

В залежності від об'єктів дослідження експертиза зброї та слідів і обставин її використання поділяється на дослідження: 1) вогнепальної зброї та бойових припасів до неї; 2) слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу; 3) холодної зброї; 4) зброї з некінетичним принципом ураження; 5) гранатометів та ствольної артилерійської зброї; 6) ракетно-реактивної зброї.

Для проведення дослідження експертові з урахуванням змісту питання надаються зброя або конструктивно подібні до неї вироби, патрони, гільзи, кулі, шрот, пижі, які приєднані до справи як речові докази, порівняльні матеріали, предмети зі слідами пострілу. Під час розслідування злочинів, предметом яких є зброя, або таких, де елементом об'єктивної сторони виступає зброя, виникає необхідність рішення низки завдань, спрямованих на встановлення обставин злочинних дій. Всі завдання можна поділити на три групи: діагностичні, ідентифікаційні, ситуаційні.

До типових діагностичних завдань відноситься: установлення належності об'єктів до вогнепальної стрілецької, реактивної, ракетної, холодної зброї, боєприпасів, спеціальних засобів активної оборони, засобів нелетального ураження або інших конструктивних подібних до них виробів; визначення виду, системи (моделі) та калібру вогнепальної зброї та боєприпасів до неї, визначення типу, виду, зразка (для виробів промислового виробництва), холодної зброї; встановлення способу виготовлення зброї та придатності для використання за призначенням; визначення стану (справності) зброї, боєприпасів до неї та придатності їх до стрільби; встановлення належності об'єктів до частин (деталей) зброї тощо.

Типові ідентифікаційні завдання включають: установлення за слідами на стріляних кулях, шроті, картечі, гільзах конкретного екземпляра вогнепальної зброї або конструктивно подібного до неї виробу; встановлення конкретного екземпляра зброї за частинами (деталлями)

До типових ситуаційних завдань належить: установлення обставин, пов'язаних з використанням зброї або конструктивно подібних до неї виробів (факту стрільби після останнього чищення і змащування зброї, кількості пострілів, відстані, з якої стріляли, напрямку пострілу, взаємного положення зброї та перешкоди та інше) тощо; установлення можливості пострілу без натискання на спусковий гачок за певних умов (наприклад, при падінні зброї на ґрунт, підлогу тощо).

Розв'язання наведених завдань експертом дозволяє встановлювати різноманітні факти виготовлення, застосування зброї на місці події, ототожнити конкретний екземпляр зброї, що має значення не тільки для установлення обставин кримінального провадження, але й побічно – вини злочинця.

Одержано 17.04.2018

